

Järjestelmän sanasto

Alla olevaan taulukkoon on koottu järjestelmän tehtäväalueen kannalta oleellisia termejä selityksineen. Kyseisiä termejä käytetään järjestelmän toimintaa kuvaavissa käyttötapauksissa ja -skenaarioissa.

HUOM. Onki-linkkien kontekstit tarkistettava. Sanastossa (punaisella) myös tarkistettavia ja korjattavia sanoja, käännöksiä ja selityksiä. Eri lähteistä peräisin olevien termien kuvaukset on myös tarkistettava ja yhtenäistettävä.

Termit tallennettava aakkosjärjestykseen käsittelyn helpottamiseksi!

Termi	Rinnakkaistermi	Vastaavat termit (joita ei pidä käyttää)	Selitys	ONKI (linkit tarkistettava) Onki-linkit ensisijaisesti suomenkielisen käyttöliittymän YSO-termeihin.	Termin lähde tai huomautus	Aihepiiri
Aggrekaatti						
Aineisto			Aineisto-termillä viitataan manifestaatioon ja kappaleeseen. Kuvailevien elementtien yhteydessä aineisto-termi yleensä viittaa manifestaatioon. Tiettyjen elementtien (esim. kappaleen omistushistorian tai hankintalähteen) yhteydessä viitataan aineisto-termillä kuitenkin kappaleeseen. Aineisto-termi voi viitata joko käsin kosketeltavaan (esim. äänikasetti) tai aineettomaan entiteettiin (esim. verkkosivusto). Aineisto-termi tarkoittaa yksittäisen entiteetin lisäksi myös aggregaatteja ja niiden osia (esim. kolmea karttalehteä, diasarjan yksittäisiä dioja tai tieteellisen lehden artikkelia).		RDA	
Aineistokierrätys						
Aineistonvalinta	Choice of material		Kirjaston kokoelmaan määriteltyjen periaatteiden mukaan valittava aineisto.	http://www.ysso.fi/onto/ysso/p18689		
Aineiston (kappaleen) säilyttäjä			Henkilö, suku tai yhteisö, jolla on kappaleen laillinen säilyttämis-oikeus.		RDA	
Aineistotoimittaja	Supplier of material		Kirjastolle aineistoja välittävä toimija, eri aineistotyypeillä erikoistuneet toimittajat, jotka valitaan kilpailutuksella.			
Aineistotypit	Types of material		Yleisnimitys, joka kattaa erilaiset kirjastoon hankittavat aineistolajit (kirjat, elektroniset aineistot, jatkuvat julkaisut, äänitteet...). Erityisesti aineistotyyppi määrää manifestaation alv-prosentin.		http://www.kansalliskirjasto.fi/extra/marc21/bib/johdanto.htm	
Arvonlisävero (alv)	Value added tax (VAT)		Kulutusvero joka määräytyy tavaraa tai palvelua myydessä syntyvän arvonlisän perusteella	http://onki.fi/fi/browser/search/ysso?q_langs=fi&q=arvonlis%C3%A4vero&os=ysso	NetMot http://fi.wikipedia.org/wiki/Arvonlis%C3%A4vero	
Asiakas	Patron		Toimija, joka on jonkin kirjaston asiakas ja jolle on siten olemassa URL ja asiakasnäkymä järjestelmässä.	http://www.ysso.fi/onto/koko/p36076		
Asiakaskäyttöliittymä	User Interface		Verkkopalvelu, joka tarjoaa yhden tai useamman näkymän yhden tai useamman toiminnon suorittamiseksi.	http://www.ysso.fi/onto/koko/p32819	UKJ ei ole sidoksissa mihinkään tiettyyn asiakaskäyttöliittymään.	
Asiakaslähtöisen suunnittelu						
Asiakastietönäkymä	Patron View		Käyttöliittymän osa, jonka avulla muokataan tiettyyn asiakkaaseen liittyviä tietoja.			
Asteri			Auktoriteettitietokanta, joka tullaan integroimaan Melindaan			
Auktorisoitu hakutieto	authorised access point		Entiteetin vahvistettu hakutieto. Teoksen tai ekspression auktorisoitu hakutieto muodostetaan teoksen ensisijaisesta nimekkeestä, jota edeltää (jos sovellettavissa) teoksesta vastuussa olevan henkilön, suvun tai yhteisön auktorisoitu hakutieto.			
Auktoriteetti	Authority		Termin tai nimen standardoitu, yhtenäinen muoto. Yhdelle asialle yksi hakumuoto tai useita hyväksyttyjä muotoja yhteen linkitettyinä			
Auktoriteettitietue			Erillinen tietue, jossa nimen tai termin ohjeellinen muoto sekä mahdolliset viittaukset ja lisätiedot			
Auktoriteettivalvonta			Prosessi, jolla luodaan yhdenmukaiset, ohjeelliset muodot tietokantaan ja käytetään niitä hyväksi tiedon tallennuksessa ja haussa			
Avoin lähdekoodi						

Digitaaliset vapaakappaleet			Digitaalisessa muodossa olevan aineiston vapaakappale, ks. vapaakappaleen määritelmä			
Ekspressio	Expression		Teoksen tiedollinen tai taiteellinen toteutus, joka voi olla muodoltaan kirjaimista ja numeroista koostuva, musiikkinuotinnos, tanssinotaatio, ääntä, kuva, esine, liikettä tai näiden yhdistelmä tms.		RDA	
Ekspression tekijä			Henkilö, suku tai yhteisö, joka on mukana teoksen ekspression toteuttamisessa. Ekspression tekijöihin kuuluvat mm. toimittajat, harmonisoijat, kääntäjät, musiikin sovittajat, esittäjät, valokuvaajat, kertojat, säestyksen laatijat, transkriboijat, juontajat, pikakirjoittajat, kokoajat, kommenttien, huomautusten tms. kirjoittajat ja ekspression muut tekijät. Pääasiallisen teoksen lisäksi kommentteja tms., kuvitusta, lisättyjä stemmoja jne. sisältävien ekspressioiden tekijöinä pidetään kommenttien tms. kirjoittajia, kuvittajia ja lisätyjen stemmojen laatijoita.			
Elektroniset aineistot (termi tarkistettava, voi olla myös muuta kuin kuvauksen kaltaisia aineistoja).	Computer files		tietokoneohjelmistot, numeerinen data, tietokonekäyttöinen multimedia, online-järjestelmät ja -palvelut. Aineisto voi olla luonteeltaan monografia tai jatkuva julkaisu.	http://www.ys.fi/onto/ys/p25653	http://www.kansalliskirjasto.fi/extra/marc21/bib/johdanto.htm	
Ensisijainen viittausmuoto	Preferred citation		Ensisijainen viittausmuoto on aineistosta käytetty viittaus, jonka on tekijä, kustantaja tms. on valinnut ensisijaisesti käytettäväksi.		RDA	
Ensisijaiset suhteet			Ensisijaiset suhteet ovat FRBR-mallissa määritellyjä teoksen, ekspression, manifestaation ja kappaleen välisiä suhteita teoksesta sen toteutukseen ts. ekspression ja päinvastoin suhde ekspressiosta teokseen, teoksen ekspressiosta sen (saamaan) ilmiäsuun ts. manifestaatioon ja päinvastoin suhde manifestaatiosta ekspression tai manifestaatiosta sitä edustavaan kappaleeseen ja päinvastoin kappaleesta manifestaatioon.		RDA	
Entiteetti	Entity		<i>Entiteetti on luonteeltaan yhtenäinen ja muista riippumaton olio. Se on olemassa itsenäisenä tai erillisenä; abstraktio, ihanne, ajattelun kohde tai transkendentiaalinen kohde. [Lähde: Webster's 3rd]</i> FRBR ja FRAD sisältää esimerkkejä erilaisista entiteeteistä. Ne ovat tiedollisen tai taiteellisen toiminnan tuloksia (teos, ekspressio, manifestaatio ja kappale): agentteja (i.e., henkilöitä, perheitä/sukuja, yhteisöjä), jotka ovat vastuussa tiedollisten ja taiteellisten sisältöjen luomisesta, sekä niiden sisällön tuottamisesta ja jakamisesta fyysisessä muodossa, ja huolehtivat tuotteen säilyttämisestä. Teoksen aiheet voivat olla myös entiteettejä (teos, ekspressio, manifestaatio, kappale, henkilö, perhe/suku, yhteisö, käsite, kohde, tapahtuma, paikka).[Lähde: IME ICC]		Entiteetti vs. luokka vs. olio?	
EPUB			sähköisten kirjojen ja muun aineiston tallennukseen kehitetty laitteisto- ja ohjelmistoriippumaton tiedostomuoto. EPUB-tiedostot ovat mm. näkövammaisille helpommin saavutettavissa kuin esim. PDF. EPUB-tiedostot sopivat myös mobiililaitteille PDF-tiedostoja paremmin.		http://fi.wikipedia.org/wiki/EPUB	
ERM	Electronic resource management ERM		the practices and software systems used by libraries to keep track of important information about electronic information resources, especially internet-based resources such as electronic journals, databases, and electronic books		http://en.wikipedia.org/wiki/Electronic_resource_management	
Evaluointi						
Finna			KDK-hankkeen tuottama asiakasliittymä kirjastojen, arkistojen ja museoiden aineistojen käyttämiseen			
Hakutieto	access point		Nimi, termi, koodi yms., joka edustaa tiettyä teosta tai ekspressiota. Hakutieto voi olla auktorisoitu hakutieto tai varianttihakutieto.			
Hallinnollinen metatieto		Tekninen metatieto (tarvitsee luultavasti eritellä), Meta metatieto	Metatiedon käsittelyä (muuttajia, muutoshetki jne.) kuvaava, pääsääntöisesti automaattisesti syntyvä metatieto			
Hankinnat	Acquisitions		Tietyllä aikavälillä mahdollisesti hankittava, tilattu tai jo hankittu aineisto	http://www.ys.fi/onto/tero/p4509		
Hankintaehdotus			Kirjaston henkilökunnan, sidosryhmien edustajan tai asiakkaan tekemä ehdotus sellaisen aineiston hankkimiseksi, jota ei vielä ole kirjaston kokoelmissa tai josta ei ole riittävästi kappaleita kysyntään nähden			
Hankintayksikkö			Toimintayksikkö, joka hankkii yhdelle tai useammalle kirjastolle niiden aineiston. Yksikkö voi tilata aineistoa useaan toimitusosoitteeseen, usealle kustannuspaikalle ja/tai laskutusosoitteeseen			
Henkilö			Todellinen henkilö tai yhden tai useamman henkilön luoma identiteetti		RDA n entiteetti	
Hierarkkinen kuvailu		monitasoinen kuvailu (entinen käsite)	Aineistokokonaisuuden kuvailun ja aineiston osien kuvailun yhdistäminen.		RDA	
Hinta	Price		Kirjaston aineiston tilaus- ja korvaushinta. Aineiston tilaus- ja vastaanottovaiheessa ovat ainakin nämä hinnat: verollinen, veroton, alennettu, alentamaton hinta.	http://www.ys.fi/onto/koko/p36268		
HKJ			Hankinnan ja Käytönhallinnan Järjestelmä. Toinen UKJ:n pääkomponenteista, jonka avulla hallitaan asiakkaisiin ja kappaleisiin liittyviä prosesseja ja dataa.			
Hyllyvaraus		Aineistopyyntö	Tietyn toimipisteen sellaiseen aineistoon kohdistuva varaus, joka on varaushetkellä lainattavissa ko. toimipisteestä.			

Hyllytila		Hyllyssä, paikalla, saatavilla	Yksi lukuisista mahdollisista kappaleen tiloista. Toimipistekohtainen tila, joka kertoo, että kappale on asiakkaiden saatavilla.		
Jatkuvat julkaisut	Continuing resources		tekstiaineistot, joilla on jaksollinen julkaisumalli, esim. aikakauslehdet, sanomalehdet, vuosikirjat. (Huom: Ennen vuotta 2002 jatkuvia julkaisuja nimitettiin kausijulkaisuiksi.)	http://www.kansalliskirjasto.fi/extra/marc21/bib/johdanto.htm	ks. myös kausijulkaisut, sarja-aineisto
Julkaisuarkisto	Institutional repository		Tieteellisten julkaisujen tallentamiseen ja avoimeen verkkojulkaisemiseen soveltuva tekninen järjestelmä ja sen ympärille rakennetut palvelut	http://onki.fi/fi/brower/search/lyso?q_langs=fi&q=julkaisuarkistot&os=yso	http://fi.wikipedia.org/wiki/Julkaisuarkisto
Julkaisuvaihto	Exchange of publications		Organisaatioiden välistä toimintaa, jossa ostamisen ja myymisen sijaan vaihdetaan ennalta sovitulla tavalla organisaatioiden tuottamia julkaisuja.	http://www.yso.fi/onto/lyso/p19115	
Julkaisemattoman aineiston (manifestaatio) valmistaja			Henkilö, suku tai yhteisö, joka on vastuussa julkaisemattoman aineiston kaiverruksesta, valmistuksesta, kokoonpanosta jne.		
Järjestelmä	System	Systeemi, Kirjastojärjestelmä	Yhteisiä tunnistetta ja semantiikkaa käyttävien, erillisten ohjelmistokomponenttien muodostama kokonaisuus	http://www.yso.fi/onto/koko/p30564	
Kappale	Item, Volume	Nide	Manifestaation yksittäinen toteuma.		RDA
(Kappaleen) omistaja			Henkilö, suku tai yhteisö, jolla on kappaleen laillinen omistusoikeus.		RDA
Kappaleeseen liittyvä muu henkilö, suku tai yhteisö			Kappaleeseen liittyvä muu henkilö, suku tai yhteisö kuin omistaja tai aineiston säilyttäjä. Kappaleeseen liittyviin muihin henkilöihin, sukuihin ja yhteisöihin kuuluvat kuraattorit, kirjansitojat, restauroijat, kerääjät, henkilöt, joille kappale on omistettu jne.		RDA
Kappalevaraus		Nidevaraus	Yksittäiseen kappaleeseen kohdistuva varaus.		
Kausijulkaisu	Periodicals		Määrävälein ilmestyvä julkaisu, aikakausjulkaisu	http://www.yso.fi/onto/lyso/p1188	NetMot ks. myös sarja-aineisto ja jatkuvat julkaisut
KDK-hanke			Kansallinen digitaalinen kirjasto -hanke.		
Kehysorganisaatio					
Kellutettava kappale			Eri kokoelmia ja myös eri kirjastojen kokoelmia voidaan asettaa kellutettaviksi siten, että kappale jää aina siihen toimipisteeseen, johon se palautetaan. Kelluvuutta voidaan rajoittaa siten että esimerkiksi lasten aineistoa tai uutuuksia ei kelluteta.		
Kierrätettävä kappale			Kappale kierrätetään toimipisteestä toiseen ennalta asetetun aikataulun mukaisesti.		
Kiinnitetty varaus		varattuna-tilassa	Varaus, joka on kiinnitetty tiettyyn kappaleeseen ja merkitty saapuneeksi.		
Kilpailuttaminen	Competitive tendering		Tarjouskilpailun järjestäminen, esim. kirjaston aineistohankinnoista	http://onki.fi/fi/brower/search/lyso?q_langs=fi&q=kilpailuttaminen&os=yso	
Kokoelma	Collection		Tietyn kriteerein määritelty aineiston osa, esim. lasten osasto tai käsikirjasto. Käytetään myös hankinnassa, aineistoa hankitaan tiettyyn kokoelmaan. Ks. myös kustannuspaikka, osasto, sijainti.	http://www.yso.fi/onto/koko/p34792	Kokoelmista muodostettua kokoelmaa kutsutaan virtuaalikokoelmaksi.
Kokonaisuuden kuvailu			Aineistokokonaisuuden (esim. kartan, aikakausjulkaisun, kirjaston julistekokoelman tai rainasta, äänikasetista ja opettajan oppaasta muodostuvan koosteen) kuvailu.		RDA
Kuitti			Järjestelmän tulostama paperinen tosite asiakkaan tapahtumista.		
Kuljetustila	in transit	matkalla-tila	Kappaleita kuljetetaan kirjastojen toimipisteistä toisiin toimipisteisiin. Kun kappale on matkalla toimipisteestä toiseen, kappale on kuljetustilassa, jotta järjestelmän käyttäjä näkee, että kappale ei ole saatavilla. Kuljetustilan näyttämisen yhteydessä näytetään yleensä myös tieto siitä, mihin kappale on matkalla.		
Kustannuspaikka	Cost pool		Kustannuslaskennassa pienin tulos- tai toimintayksikkö, esim. osasto, kone, erikoistoiminto tai vastuualue, jonka kustannukset selvitetään erikseen. Hankinnan aineistomäärärahan seurannassa käytettävä termi. Ks. myös kokoelma, osasto, sijainti.	http://www.taloussanomati.fi/porssi/sanakirja/termi/kustannuspaikka/	

Kutsuva varaus			Kutsuvalla varauksella aktivoidaan lainan palautuspyyntö lainalle, jolla on avoin laina-aika. Kutsuva varaus voidaan tehdä silloin, kun avoimen laina-ajan taattu aika on jo kulunut. Esimerkiksi laina-aika on avoin, mutta siitä taataan 1 kuukausi. Kutsuvan varauksen voi tehdä, kun 1 kuukausi lainaamisesta on kulunut. Kun lainalle tulee kutsuva varaus, laina asetetaan erääntymään määritellyn aikavälin kuluttua kutsun teosta. Asiakkaalle lähetetään lainasta palautuskehotus.			
Kuvailijan huomautus			Tarkennus, joka on mahdollisesti hyödyksi suhteita koskevan tiedon käyttäjille tai päivittäjille. Sitä voidaan myös hyödyntää, kun muodostetaan viittauksen kohteena olevien teosten tai ekspressioiden auktorisoituja hakutietoja. Huomautus tehdään mistä tahansa tiedosta, joka on mahdollisesti hyödyksi suhteita koskevan tiedon käyttäjille tai tietoja päivittäville. Huomautus tehdään myös tiedosta, jota voidaan hyödyntää, kun muodostetaan viittauksen kohteena olevien teosten tai ekspression auktorisoituja hakutietoja.		RDA	
Kuvailu	Description	Luettelointi	Tiedot joilla tietty entiteetti identifioidaan ja kuvaillaan.		RDA-suomennoksen sanasto	
Käsite	Concept, Term	Asiasana, termi	Ominaisuuden arvo, joka on poimittu jostain terminologiasta (sanasto, ontologia, luokitus). tarkistettava myös RDA:n kuvaus		YSO-ontologiapilvi lienee ensisijainen terminologia. Suomenkielisen käsitteen lisäksi pyrittävä tallentamaan aina myös käsitteen URL (vrt. linkitetty data, ruotsinkielisten palveluiden taso).	
Käytetty lähde	Source consulted		Aineisto, jota on käytetty teosten, ekspressioiden, manifestaatioiden tai kappaleiden välisten suhteiden määrittämiseen. Suhteen määrittelyssä käytetyistä lähteistä tehdään viittaus, jota seuraa lyhyt kuvaus saadusta tiedosta.		RDA	
Käyttäjä	User		Toimijan yleisrooli, kun toimija käyttää kirjastojärjestelmää.	http://www.yso.fi/onto/koko/p31717		
Käyttäjätunnus	User ID		Tietojärjestelmän käyttäjän yksilöintitunnus, ks. myös käyttöoikeudet		NetMotin määritelmä	
Käyttöoikeudet			Käyttäjätunnuksessa määritellyt oikeudet käyttää kirjaston järjestelmää tai sen osaa, ks. myös käyttäjätunnus			
Käyttö säännöt			Määrittelee kappaleen laina-ajan, sakot, tms. käyttäjärooleittain			
Lahjoitukset	Donations		Kirjastolle lahjoitettu aineisto, voi olla yksittäinen kappale tai laajempi kokonaisuus.	http://www.yso.fi/onto/koko/p36578		
Lainaaaja			Kirjaston käyttäjä, joka lainaa tai on lainannut aineistoa kirjastosta.		Tarpeeton, vrt. asiakas?	
Lainakielto			Asiakkaalla on kielto lainata kirjastosta aineistoa. Virkailija voi asettaa lainakiellon tai tai lainakielto voi kytkeytyä automaattisesti. Virkailija voi lainauksessa ohittaa lainakiellon.			
Lainaushuomautus		Asiakkaan lainaushuomautus, kappaleen lainaushuomautus	Teksti, joka näytetään näkyvässä lainaustilanteessa. Lainaushuomautus ei aiheuta lainauksen keskeytymistä.			
Lasku	Invoice, bill		Asiakirja jolla sen antaja vaatii suoritusta saatavastaan	http://onki.fi/fi/browser/search?q=lasku&q_langs=fi&os=yso	NetMot	
Laskutettu kappale						
Hyllyluokka						
Luokka /luokitus	classification		Aineiston sisällön kuvailu luokitusjärjestelmällä. Suomessa käytössä mm. UDK-luokitus ja Yleisten kirjastojen luokitus.			
Luokka	Class	Entiteetti, Kohdetyyppi, Käsite, Resurssi, Tietoryhmä	Jokin keskeinen tietojärjestelmässä käsiteltävä kohde, kuten kirjasto, asiakas, manifestaatio tai myöhästymismaksu.		HUOM. mm. nteetti ja käsite ovat RDA:n mukaisia käsitteitä, niitä tarvitaan kuvailussa. kts. myös: Olio http://csc.lsu.edu/news/erd.pdf	
Lähetyslista			Lista lähetettävästä tavarasta		NetMot	

Maksutiedot						
Manifestaatio	Manifestation		Teoksen ekspression fyysinen ilmentymä / ilmiö.		RDA	
Manifestaatioon kohdistuva varaus		Nimekevaraus	Varaus, joka kohdistuu tietyn manifestaation kappaleisiin tai tilattuihin hankintoihin, jotka kuuluvat varaukseen liitettyyn varauskokoelmaan. ks. myös varauskokoelma.		RDA	
(Manifestaatio n) jakaja			Henkilö, suku tai yhteisö, joka on vastuussa aineiston jakelemisesta.			
(Manifestaatio n) kustantaja			Henkilö, suku tai yhteisö, joka on vastuussa aineiston kustantamisesta, julkaisemisesta tai ilmestymisestä.			
(Manifestaatio n) valmistaja			Henkilö, suku tai yhteisö, joka on vastuussa julkaistun aineiston painamisesta, monistamisesta, kirjasinten valamisesta jne.			
Manifestaatioon liittyvä muu henkilö, suku tai yhteisö			Manifestaatioon liittyvä muu henkilö, suku tai yhteisö kuin kustantaja, jakaja tai valmistaja. Manifestaatioon liittyviin muihin henkilöihin, sukuihin ja yhteisöihin kuuluvat kirjan ulkoasun suunnittelijat, kirjasinlaattojen valmistajat jne.			
Melinda			Yhteinen metatietovaranto Suomen kirjastoille. Melinda periytyy Lindasta, yliopistokirjastojen ja eräiden erikoiskirjastojen yhteisluettelosta.			
Modulaarisuus						
Moniosainen monografia			Aineisto, joka ilmestyy kahtena tai useampana joko samanaikaisesti tai peräkkäin ilmestyvänä osana ja jonka ilmestyminen päättyy tai on tarkoitettu päättyvän rajalliseen määrään osia (esim. kaksiosainen sanakirja tai kolmen äänikasetin sarja).		RDA	
Muu tunniste	Secondary ID	Toissijainen tunniste	Tunniste, joka luokakohtaisesti yksikäsitteisesti identifioi olion; esim. hetu, kirjastokortin numero tai isbn.			
Noutopaikka			Kirjaston toimipaikka, josta asiakas haluaa noutaa varaamansa kappaleen.			
Olio	Object	Instanssi, Esiintymä, Tietue (sanaa tarvitaan mm. tietueiden vaihdossa)	Yleisnimi järjestelmässä käsiteltäville yksittäisille kohteille (toimijat, teokset, jne.) jotka yhteisellä tasolla identifioituvat URL:insa kautta.	http://www.ys.fi/onto/koko/p5616		
Ominaisuus	Property	Attribuutti, Kenttä, Tieto	Olion jokin ominaisuus, joka ilmaistaan jollakin arvolla. Olion luokka kiinnittää, mitä ominaisuuksia oliolle voidaan ilmoittaa.	http://www.ys.fi/onto/koko/p34034		
Onki			Kansalliskirjaston, Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Valtiovarainministeriön yhteinen ontologiahanke, jonka tarkoituksena on tarjota pysyvä, keskitetty, Kansalliskirjaston ylläpitämä ontologiapalvelu.			
Open Access	Open Access		Julkaisut, jotka ovat luettavissa verkossa ilmaiseksi ja esteettömästi, esim. tieteelliset julkaisut, opinnäytetyöt, konferenssijulkaisut, organisaatioiden ja järjestöjen julkaisut	http://onki.fi/fi/browser/search?q=open+access&q_langs=fi&os=ys	http://fi.wikipedia.org/wiki/Open_access	
Osan kuvailu			Aineiston yksittäisen osan (esim. kolmeosaisen biografian yhden osan tai karttakokonaisuuden yhden osan) kuvailu.		RDA	
Osan numerointi			Laajemman teoksen osan tai osien järjestyksen määrittely.		RDA	
Osasto			"Osa jollaisiin jk laitoks, organisaatio tms. jakaantuu tilojensa, tehtäviensä t. toimintansa kannalta."		NetMot	
			Kirjaston yksikkö, jolla on jokin kokoelma, johon hankitaan aineistoa. Ks. myös sijainti, kokoelma, kustannuspaikka.			
Osatoimitus			Vain osa tilatuista fyysisistä niteistä saadaan / otetaan vastaan ja merkitään kirjastojärjestelmään saapuneeksi. Synä voi olla esim. se, että vain aineistotoimittaja ei ole saanut kaikkia tilattuja kappaleita toimitettua yhdellä kertaa tai osa aineistosta palautetaan huonon kunnon vuoksi. Ks. myös toimitus			
"Paikan ensisijainen nimi" (suomentamatta)	Preferred name for the place		The preferred name for the place is the name or form of name chosen to identify a place.		RDA	
Paikan vaihtoehtoinen nimi	Variant name for the place					
Paikka	Place		Nimetty alue		RDA n entiteetti	
Palautusauto maatti			Laite, jonka avulla asiakas voi palauttaa kappaleita ilman virkailijan läsnäoloa		SIP3	
Palautuslaatikko/-luukku						
Palautuspino		pinopalautus	Useammasta kappaleesta koostuva kerralla palautettava aineisto			
Palvelupiste			Yleisnimitys asiakkaiden käyttöliittymille ja toimipisteille			
PDA, patron driven acquisition			Aineiston hankintakäytäntö / kokoelmanmuodostamisen menetelmä, joka perustuu asiakkaiden hankintaehdotuksiin	http://www.stks.fi/files/koulutukset/kokoelma/Ahonen.pdf		

Teoksen ensijainen nimeke			Nimeke tai nimekkeen muoto, joka on valittu teoksen tunnistamiseksi. Ensijainen nimeke on myös auktorisoidun hakutiedon perusta.			
Teoksen nimeke	Title of work		Sana, merkki tai sana- ja merkkiyhdistelmä, jolla teos tunnetaan.			
Teoksen varianttinameke			Nimekkeeseen tai nimekkeen muoto, jolla teos tunnetaan, mutta joka eroaa teoksen ensijaisesta nimekkeestä.			
Teosten välisten suhteiden määritteet	Relationship Designators for Related Works					
Tietämystietokanta, -järjestelmä	Systems of knowledge		Tietämystietokanta sisältää kuvailutiedot sekä yhteys- ja konfigurointitiedot kirjaston käytössä oleviin etätietokantoihin	http://www.ys.fi/onto/ys/p17161		
Tilaus	Order		Tilattu tavara tms.		NetMot	
Toimija	Actor	Auktoriteetti (sanaa tarvitaan auktoriteettivonnassa), Agentti	Ihmisten luokan (kirjailija, virkailija tms.) ja yhteisöjen luokan (kirjasto, kustantaja, tms.) ylluokka.			
Toimijatieto	Authority Data	Auktoriteettidata, Auktoriteettitiedot	Se metatietojen osa (luokat, ominaisuudet, termit, jne), joka kuvaa toimijoita (esim. yhteisön perustamisvuosi)		FRAD	
Toimipiste	Facility		Tiettyyn kirjastoon kuuluva fyysinen tila, jossa asiakkaat voivat asioida toimipiste en aukioloaikoina ?			
Toimitus	Delivery?		Toimittaminen, asian toimitus, tavarantoimitus Kirjaston tilaaman aineiston toimittaminen, tuominen kirjastoon. Kirjastojärjestelmän toiminto, jonka perusteella tilaus muuttuu toimitetuksi, ts. aineisto merkitään saapuneeksi ja tilauksen tila loppuunkäsittelyksi. Ks. myös osatoimitus.		NetMot	
Translitteroida						
Tuntilainaus			Asiakas haluaa lainata tietyn ekspression päiväaikaan 1-x tunniksi. Virkailija varaa asiakkaalle tietyn kapaaleen. Samalla kapaaleella ei voi olla kahta tuntilainausvarauksia yhtäaikaan. Tuntilainauksia tehdään esimerkiksi lukusalin kappaleisiin.			
Tunnistamistaso (täydellinen, vaillinaisuus, alustava)	Status of identification (fully established, provisional, preliminary)				RDA	
Tunniste		ID	Koodi, jolla oltu tunnistetaan. Ensijaisia tunnisteita ovat URL, RFID, viivakoodi ja käyttäjätunnus, toissijaisia esim. ISBN ja opiskelunumero.			
Tuplakontrolli	Bibliographic duplicate detection		Ohjelma, jolla varmistetaan, ettei tietokantaan tule päällekkäisiä tietoja			
Täydennyshankinta			Hankitaan lisäkappaleita jo kokoelmassa olevaan manifestaatioon			
UKJ			Uusi kirjastojärjestelmä; Kokonaisuuden ensijaiset osajärjestelmät ovat Melinda ja HKJ. Toissijaisia ovat: Palveluväylä, Finna, URN-rekisteri, ONKI ja Tilastotietovarasto.			
URL	URL		Olion kansallisella tasolla ensijainen ja yksikäsitteinen tunniste.	http://www.ys.fi/onto/koko/p25638	Uniform Resource Locator	
Vaihtoehtoisen varaus		Ketjuvaraus, rinnakkaisvaraus	Varaus, joka kohdistuu useamman eri nimekkeen niteisiin. Käytetään esimerkiksi eri painosten varaamiseen, vaihtoehtoisten tenttikirjojen varaamiseen.			
Valintalista			Kirjaston järjestelmän ominaisuus, jonka avulla hallinnoidaan aineiston valintaa erityisesti silloin, kun valinta on hajautettu. Valintalistalle kerätään aineistoa jonkin periaatteen mukaan (esim. teema, aineistotyyppi), ja valintoja tekevät virkailijat käyvät merkitsemässä yksikkönsä valinnat listalle. Lista on avoinna määrärajan valintojen tekemistä varten ja sen pohjalta kirjaston järjestelmä muokkaa tilaukset, jotka lähetetään sähköisesti aineistotoimittajan järjestelmään			
Vapaakappale			Ilmaiskappale, vars. painatteen, äänitteen t. kuvallenteen kappale, joka on lakisääteisesti luovutettava ilmaiseksi Helsingin yliopiston kirjastolle (YSON määritelmä)	http://onki.fi/fi/browser/search/ys?q_langs=fi&q=vapaa_kappaleet&os=ys		
Varauksen tyydyttävä kappale			Kappale, joka täyttää tietyt ehdot varauksen tyydyttämiseksi. Tällaisia ehtoja ovat yleisesti kappaleen sijainti ja laina-aika.			
Varaus			Asiakas haluaa varata ekspression itselleen tietynä aikana lainattavaksi. Varauksia voidaan tehdä lainassa olevaan aineistoon tai saatavilla olevaan aineistoon sekä tilattuun aineistoon.			
Varaushylly			Kiinniotetut varatut kappaleet (varattuna olevat kappaleet), jotka ovat saatavilla tässä toimipisteessä.			

Varauskokoelma			Usean toimipisteen, kirjaston tai kokoelman yhdistelmä, johon varaus halutaan kohdistaa.			
Varauskokoelman kappaleet			Aineiston kappaleet, joiden sijoituspaikkana on jokin varauskokoelmaan kuuluvista toimipisteistä.			
Varkaudenesto			(Nykyisin tyypillisesti RFID-pohjainen) kappaleidentunnistus toimipisteiden uloskäyneillä			
Varianttihakuti eto			Entiteetin auktorisoidusta hakutiedosta poikkeava muoto.			
Verkkoarkisto			Kansalliskirjaston ylläpitämä, kotimaisen yleisön saatavilla olevan verkkoaineiston arkisto			
Verkkokauppa	Online shopping		Tavaroiden ja palvelujen ostaminen ja myyminen tietoverkon välityksellä	http://onki.fi/fi/browser/search?q=verkkokauppa&q_langs=fi&os=yso http://onki.fi/fi/browser/search?q=verkkokauppa&q_langs=fi&os=yso	http://fi.wikipedia.org/wiki/Verkkokauppa	
Viittauksen kohde (ekspressio)			Ekspressio, joka liittyy kuvailtuun ekspressioon ja johon kuvailussa viitataan (esim. uudistettu versio, käännös).			
Viittauksen kohde (kappale)			Kappale, joka liittyy kuvailtuun kappaleeseen ja johon kuvailussa viitataan (esim. kappale, jota on käytetty perustana mikromuotoiselle jäljenteelle).			
Viittauksen kohde (manifestaatio)			Manifestaatiota, joka liittyy kuvailtuun aineistoon ja johon kuvailussa viitataan, esim. manifestaatio toisessa tallennusmuodossa.			
Viittauksen kohde (teos)			Teos, joka liittyy kuvailtuun teokseen ja johon kuvailussa viitataan, esim. mukaelma, kommentaari, suplementti, jatko-osa, laajemman teoksen osa.		RDA	
Yhteisö			Organisaatio tai ryhmä henkilöitä ja/tai organisaatioita, jolla on oma nimi ja joka toimii (tai saattaa toimia) kokonaisuutena		RDA:n entiteetti	
Yhtenä yksikkönä ilmestyvä aineisto			Aineisto, joka ilmestyy joko yhtenä fyysisenä yksikkönä (esim. yksiosaisena monografiana) tai aineettoman aineiston yhtenä loogisena kokonaisuutena (esim. PDF-tiedostona verkossa).		RDA	
Yhteisvaraus		Seutuvaraus	Varaus, joka kohdistuu useamman eri organisaation tai kokoelman aineistoon. Yhteisvaraukseen liittyy kuljetus, josta peritään asiakkaalta yleensä erillinen maksu. Kuljetusmaksu voi olla erisuuruinen riippuen siitä, mistä ja mihin varattu aineisto kuljetetaan.			
Yö- ja viikonloppulaina			Asiakas saa lainata aineistoa tietyn kellonajan jälkeen siten, että laina erääntyy seuravana kirjaston aukiolopäivänä laina-ajan mukaisena kellonaikana. Laina-aika määritellään yleensä tunteina. Yö- ja viikonloppulainoja käsitellään eri tavalla kuin muita lainoja maksujen ja varaamisen suhteen.			

HUOM. Teos, ekspressio, manifestaatio, kappale -termit voivat (tilanteesta riippuen) liittyä paitsi yksittäiseen entiteettiin myös aggregaatteihin ja entiteettien osiin (esim. termillä teos voidaan viitata yksittäisiin teoksiin, aggregaattiteoksiin ja teosten osiin).

Ks. tarvittaessa myös metatietosanasto <https://wiki.helsinki.fi/display/Metatietosanasto/Metatietosanasto>